

DRŽAVNI ARHIV U SPLITU
Glagoljaška ul. 18
21 000 Split

PRAVILNIK
O ZAŠTITI OD POŽARA

Na temelju članka 21. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 92/10.), člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" br. 116/11.), i članka 39. Statuta Državnog arhiva u Splitu (u daljem tekstu: Arhiv) ravnateljica Državnog arhiva u Splitu donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Pravilnikom o zaštiti od požara (u daljem tekstu: Pravilnik) u Državnom arhivu u Splitu zaštićenim (u daljnjem tekstu: Arhiv) razrađuju se pojedine odredbe Zakona o zaštiti od požara (u daljnjem tekstu: Zakon), propisa donesenih na temelju Zakona, kao i drugih zakona i propisa čijim se pojedinim odredbama uređuju pitanja od značaja za sprječavanje požara i drugih nesreća te gubitak ili oštećenje sredstava za rad i zaštita života i zdravlja ljudi.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuju se:

1. Mjere zaštite od požara kojima se otklanja ili smanjuje opasnost od nastajanja požara;
2. Ustrojstvo i način obavljanja unutarnje kontrole glede provedbe mjera zaštite od požara te ovlaštenja i dužnosti radnika koji obavljaju kontrolu;
3. Način upoznavanja radnika prilikom stupanja na rad ili raspored s jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto s opasnostima od požara na tom radnom mjestu kao i način obuke radnika, glede mjera zaštite od požara te vođenje evidencije o tome;
4. Obveze radnika zaduženih za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara;
5. Obveze rukovoditelja i drugih radnika za provedbu mjera za zaštitu od požara i odgovornosti zbog neprimjenjivanja propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara;
6. Dužnosti radnika u slučaju nastanka požara;
7. Prijelazne i završne odredbe.

Članak 3.

Sastavni dio ovog Pravilnika su:

- evidencijski karton o osposobljavanju radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom,
- popis i raspored vatrogasnih aparata;
- evidencija o redovnom pregledu vatrogasnih aparata;
- upisnik o ispitivanju sustava za gašenje požara.

Članak 4.

Projektna dokumentacija, razne analize, nalazi i mišljenja, mjerenja, svjedodžbe, upisnici i druge isprave iz područja zaštite od požara, pohranjuju se u zbirku isprava.

Isprave iz stavka 1. ovog članka pohranjuju se i čuvaju kod odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Članak 5.

Dokumentarno i arhivsko gradivo treba biti pohranjeno u arhivu čija je temeljna zadaća čuvati, obrađivati i omogućiti korištenje gradiva sukladno odredbama Zakona o arhivskom gradivu i arhivima.

Članak 6.

Sustav zaštite od požara i tehnoloških eksplozija obuhvaća norme ponašanja radnika i trećih osoba za vrijeme rada, kretanja i zadržavanje radnika i vanjskih izvođača za vrijeme rada, kretanja i zadržavanja u građevinama ili prostorima Arhiva, kao i tehničke normative, norme i upute u svezi građevina i sredstava rada.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, upravne, organizacijske, tehničke, obrazovne i propagandne naravi utvrđene Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave i ovim Pravilnikom, čijim se izborom i primjenom postiže veći stupanj zaštite od požara.

Članak 7.

Svaki radnik dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je utvrđeno Zakonom, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinica lokalne uprave i samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, upozorenjima i zabranama.

Obveze provođenja mjera zaštite od požara utvrđene stavkom 1. ovog članka odnose se na sve osobe koje se po bilo kojoj osnovi u Arhivu.

Djelatnici drugih poduzeća koji obavljaju određene poslove za Arhiv u njegovim prostorijama i prostorima, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prilikom obavljanja tih radnji i držati se naredbi i naputaka odgovorne osobe za zaštitu od požara.

Članak 8.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

- temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanje zaštite od požara;
- ustrojstvo i način obavljanja poslova zaštite od požara;
- osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara;
- obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara;
- način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole;
- način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome;
- način osposobljavanja radnika za rukovanje opremom i sredstvima za gašenje požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome;
- radnici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara sa opisom zaduženja;
- radnici zaduženi za održavanje u ispravnom stanju sustava za upravljanje i nadziranje sigurnog odvijanja tehnološkog procesa, te drugih instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i tehnološku eksploziju;
- kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili tehnološke eksplozije;
- ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara;
- mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara te prostorije i prostori na koje se one odnose;
- postupanje radnika u slučaju nastanka požara.

1. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 9.

Arhiv je razvrstan u IV kategoriju ugroženosti od požara i u njegovim prostorima se u cilju otklanjanja uzroka nastajanja požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na:

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i rekonstrukciji na postojećim građevinama i građevinskim dijelovima, odnosno projektiranja i izgradnja novih građevina i građevinskih dijelova te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih, kanalizacijskih, za transport tekućina i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- dovođenje u ispravno stanje vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara ili postavljanje opreme i sredstava na određeno mjesto;
- uklanjanje odnosno izmjena onih elemenata na postrojenjima, instalacijama i uređajima koji pri uporabi mogu prouzročiti požar;
- održavanje čistoće u prostorijama Arhiva, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih tvari, na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i protupožarnih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- postavljanje upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o pušenju, unošenju otvorene vatre, zavarivanju i sl.);
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i mjere za smanjenje opasnosti;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova i prostora hidrantima, vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara, a čiji se broj, vrsta i lokacija utvrđuju Pravilnikom o održavanju i izboru vatrogasnih aparata;
- onemogućiti ubacivanje predmeta izvana koji bi mogli prouzročiti požara;

Članak 10.

Prostori u kojima je smješteno gradivo (u daljnjem tekstu: spremišta) trebaju biti:

- odvojeni od ostalih prostora u objektu i zaštićeni od pristupa neovlaštenih osoba
- osigurani protuprovalnim i požarnim vratima, opremljeni vatrodojavnim sustavom i opremom za gašenje požara
- suhi, zračni i zaštićeni od izravnog prodiranja sunčeve svjetlosti
- zaštićeni od prodora podzemnih i nadzemnih voda
- udaljeni od mjesta otvorenog plamena, prostora u kojima se čuvaju lako zapaljive tvari, od izvora prašenja i onečišćenja zraka

Članak 11.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći, zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite, a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju posebne mjere zaštite od požara.

2. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se građevinske mjere zaštite od požara, mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama, mjere zaštite od požara na sustavu zaštite od djelovanja munje na građevinama (gromobranskim instalacijama), te mjere zaštite od požara na instalacijama grijanja i ventilacije.

a) Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 13.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima;
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u njihovoj neposrednoj blizini;
- sprječavanje širenja požara – lokaliziranje;
- očuvanje vrijednosti i dobara u građevini i građevinskim dijelovima;
- očuvanje samog objekata i njenih dijelova.

Članak 14.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije i rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Članak 15.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se i od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

Članak 16.

Primjerenim prostorom za smještaj gradiva smatraju se objekti koji su:

- čvrste konstrukcije, građeni od nezapaljivih ili teško zapaljivih materijala
- udaljeni od proizvodnih i energetske opreme i vodova i objekata kod kojih postoji povećana opasnost od požara, urušavanja, eksplozija, ispuštanja povećanih koncentracija štetnih tvari
- smješteni unutar izgrađenog stambenog ili poslovnog područja, prometno povezani i lako dostupni vatrogasnim vozilima
- opremljeni vatrodobnim, protupožarnim i protuprovalnim sustavom i opremom

Izlazi i evakuacijski putovi

Članak 17.

Cjelokupan prostor na hodnicima i drugim evakuacijskim putevima mora uvijek biti slobodan i nezakrčen.

Nagazna površina podova na izlaznim putevima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna, niti imati naglih promjena visina.

Podne obloge i mobilni prekrivači moraju biti izrađeni od samogasivog materijala i dobro pričvršćeni za podlogu. Oštećeni dijelovi na njima ne smiju se krpati. Oštećeni dijelovi podnih obloga moraju se u cijelosti izmijeniti.

Članak 18.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom tako da su vidljivi danju i noću.

Za evakuaciju u slučaju opasnosti mora biti izrađen plan evakuacije za prostorije kojima Arhiv gospodari.

U izlazima i izlaznim putovima koji se koriste za evakuaciju na zidu mora biti ovješeno grafički plan evakuacije s označenim smjerom izlaska s tog mjesta u slobodan prostor.

Grafički planovi evakuacije moraju se postaviti na vidljivim mjestima u svim dijelovima građevine, na glavnim evakuacijskim putevima i izlazima iz objekta na svim etažama.

Članak 19.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da vode nezavisno na ulicu ili otvoren siguran prostor dovoljno prostran da se osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 metara u prizemnim i 30 metara u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se moraju otvarati u smjeru evakuacije. Ta vrata moraju biti zaokretna i izvedena od negorivog materijala. Rukohvati i ograde na stepeništu trebaju biti stabilno pričvršćeni na konstrukciju građevine.

Otvori u zidovima

Članak 20.

Sva vrata u građevinama moraju se lako otvarati i zatvarati.

Sva vrata se moraju otvarati u smjeru izlaska (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Sva vrata u skladištima zapaljivih tvari i materijala trebaju biti od negorivog materijala, a vrata između požarnih sektora moraju imati odgovarajuću vatrootpornost, ovisno o požarnom opterećenju u tim požarnim sektorima.

Ako su vrata ostakljena staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Okomito klizajuća ili rolo vrata ne mogu se koristiti na evakuacijskim putovima, a ne preporučuju se ni za zaštitu ostalih otvora koji se mogu koristiti kao izlazi, jer se u požaru deformiraju i ne mogu se lako otvoriti.

Članak 21.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako otvarati i zatvarati s poda. Prozorska stakla ne smiju biti napukla ili razbijena.

Prozori kao nadsvjetla mogu se postavljati u pregradnim zidovima samo unutar požarnog sektora.

Ostakljenost prozora tankim staklom debljine 3 mm koji se fasadnim zidovima nekih građevina koriste kao otvori za odvođenje dima i topline u slučaju požara, moraju biti izvedena na takav način da se onemogući širenje požara okomito po fasadi (višeetažna skladišta, gorivi parapeti)

Članak 22.

Stubišta, okna dizala i energetski kanali moraju biti odijeljeni požarnim zidovima od ostalih prostora.

Otvori koji služe za provođenje instalacija trebaju na mjestima prolaza iz prostora u drugi prostor biti brtvljeni sa atestiranim negorivim materijalima, a ventilacijski i klimatizacijski kanali štice protupožarnim zaklopkama, kao i otvori s vanjske strane objekata trebaju biti protupožarno brtvljeni horizontalno i vertikalno (toplovodne cijevi, energetski kablovi i slično).

Zidovi, stupovi i stropovi

Članak 23.

Sve preinake na zidovima mogu se obavljati samo na temelju dobivene suglasnosti na tehničku dokumentaciju od inspekcije zaštite od požara, kada se radi o rekonstrukciji ili gradnji nove građevine za koju treba građevna dozvola ili od odgovorne osobe za zaštitu od požara za ostale slučajeve.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih produžnih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova od gorivih materijala ne smiju se postaviti naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

Članak 24.

Zaštitni premazi trebaju se obnavljati ako su se počeli ljuštiti ili otpadati.

Premazi se ne smiju stavljati na stare premaze već se površina mora prije očistiti.

Pregled zidova i stupova mora se obavljati jedanput u godini, požarnih zidova svakih šest mjeseci, a mjesta prolaza instalacija kroz požarne zidove svaka tri mjeseca.

Članak 25.

Za drvene međukatne konstrukcije sa zaštitnom oblogom (žbukom) i premazom protiv gorenja, potrebno je kontrolirati stanje obloge. Takva obloga se ne smije djelomično uklanjati radi ovješnja uređaja, rasvjetnih tijela i sl. kao i radi provođenja instalacije.

Kod međukatnih konstrukcija koje imaju veću otpornost na požar (namjena im je sprečavanje širenja požara po vertikali) ne smiju se ostavljati nezaštićeni otvori. U takvom slučaju svi međuprostori se moraju brtviti negorivim vatrootpornim materijalom.

Zaštitne obloge i premazi moraju cijelom površinom prekrivati strop, ne smiju imati oštećenja, pukotine i odvojeni od stropne površine.

Sve stropove odnosno međukatne konstrukcije treba pregledavati jedanput godišnje, a obloge kod stropova međukatnih konstrukcija čija je svrha sprečavanje širenja požara po vertikali, svakih šest mjeseci.

Članak 26.

Svi podovi bez obzira na kakvu su međukatnu konstrukciju postavljeni ne smiju imati nezaštićene otvore.

Svaki otvor ili oštećenje u podu radi izvođenja bilo kakvih radova mora se odmah dovesti u prijašnje stanje.

Otvori za provođenje instalacija moraju biti zabrtvljeni vatrootpornim materijalom.

Pregled podova treba vršiti jedanput godišnje, a pokrivača i eventualnih otvora svakih šest mjeseci.

Pokrovi i krovišta

Članak 27.

Pri izgradnji krovišta treba se držati sljedećeg:

- izbjegavati skladišta s tavanskim prostorom, a također i sve krovne konstrukcije sa šupljinama;
- krovišta u pravilu trebaju biti puna, izvedena od negorivog materijala;
- gorivi materijal može se upotrebljavati samo u minimalnim količinama koliko je potrebno za hidroizolaciju (ne toplinsku);
- krovište treba pratiti požarni sektor tako da se njime ne može proširiti požar iz jednog sektora u drugi. Radi toga treba izvesti na granici požarnih sektora; produžetke požarnih zidova iznad krovišta najmanje 30 cm, ili s obje strane granice sektora izvesti potpuno negoriv dio krovišta širine 2 x 160 cm;
- konstrukcija krovišta treba imati optimalnu otpornost protiv požara a najmanje 30 min, što se kod neotpornih konstrukcija postiže protupožarnim premazima

Članak 28.

Krovni pokrivač ne smije imati mehanička oštećenja. Ako je krovište izvedeno s određenom otpornosti protiv požara, nosive krovne konstrukcije i pokrivači ne smiju se popravljati gorivim materijalom.

U prostoru tavana ne smiju se ostavljati niti držati nikakvi gorivi građevinski materijali niti predmeti koji mogu uzrokovati požar. Na sve dijelove krovišta treba biti omogućen pristup barem jednim metalnim penjalicama.

Dimnjaci

Članak 29.

Vratašca dimnjaka moraju se izvesti iz čvrstog i negorivog materijala s okvirom koji mora biti dobro pripasan otvoru i bez mogućnosti propuštanja dima.

Vratašca se stavljaju u pravilu u podrumu i na tavanu. Ne smiju biti u skladišnim prostorijama, spremištima, garažama, prostoru za smještaj ili preradu lakozapaljivih tvari.

Pristup do vratašca mora uvijek biti slobodan.

Zidovi zidnih dimnjaka u tavanskim prostorijama ili potkrovlju i iznad njega moraju biti bez oštećenja.

Pregled tavanskih prostora, te dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja.

Prometnice i prilazi

Članak 30.

U cilju sprječavanja širenja i prenošenja požara s jedne građevine na drugu te radi osiguranja mogućnosti intervencije u slučaju požara mora se osigurati slobodan prostor oko njih. Na tom prostoru ne smiju se skladištiti, privremeno odlagati različiti predmeti ili uređaji, parkirati i sl.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se redovito čiste;
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi dok nije osiguran drugi pristup do građevine (zaobilaznica, premoštenje preko prekopa i sl.);
- da nisu zakrčeni vozilima;
- da su opskrbljene odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na slobodnom prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

b) Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 31.

U prostorijama srednje naponskih i nisko naponskih razvoda električne energije kao i u glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebnim podacima.

Za isključenje električne energije u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) upotrebljava se isključenje u etažnim sklopkama.

Članak 32.

U slučaju isključenja električne energije u objektima za osvjetljenje putova i izlaza za evakuaciju automatski se mora uključiti nužna (protupanična) rasvjeta.

Nužna rasvjeta se ispituje jednom godišnje. O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju protupanične rasvjete i uređaja ispitivač je dužan izdati pisani nalaz (zapisnik) iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učini da se otkloni taj nedostatak.

Električne instalacije i uređaji nužne rasvjete moraju se stalno održavati sukladno važećim normama i odredbama propisa za određene elektrouređaje i instalacije.

Članak 33.

Osim u prostorijama u kojima je zbog tehnologije rada potrebno neprekidno napajanje el. energijom, sve druge prostorije moraju imati mogućnost isključenja energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.).

Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene električne sklopke. Sklopke treba postaviti izvan zone opasnosti od požara i eksplozije.

Članak 34.

Zabranjeno je upotrebljavati krpane ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijati. Pored svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripadaju.

Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Članak 35.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi od ormara moraju se nalaziti kod dežurnog električara, odnosno na za to određenom mjestu u prostoru glavnog razvodnog ormara.

Članak 36.

Električne instalacije i trošila moraju biti tako izvedeni i održavani da mjesta gdje se koriste ne predstavljaju opasnost od požara.

Ispitivanja električnih instalacija i uređaja, razvodnih ormara (otpor izolacije, otpor uzemljenja) obavlja se prije postavljanja uređaja u uporabu, nakon svakog premještanja uređaja, te u redovitim periodičnim razmacima sukladno važećim normama i propisima za određene elektroinstalacije.

Pregled i ispitivanje električne instalacije treba obuhvatiti:

- ispitivanje efikasnosti zaštite od indirektnog dodira;
- ispravnost zaštite od direktnog dodira;
- pregled sklopnih blokova;
- ispravnost izjednačenja potencijala;
- funkcionalnost isključenja u nuždi;
- kontrolu elemenata električne instalacije s obzirom na zaštitu od požara.

Električne instalacije pregledavaju i ispituju ovlaštene pravne osobe, a o svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja, ispitivač je dužan sastaviti zapisnik, iz kojeg je vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda uočeni i što sve treba učiniti da se ti nedostaci otklone glede zaštite od požara.

c) Mjere zaštite od požara na sustavu zaštite od djelovanja munje na građevinama

Članak 37.

Na svim građevinama na kojima se obavlja djelatnost ili borave ljudi moraju biti postavljene instalacije za zaštitu od djelovanja munje sukladno tehničkim propisima. Gromobranska instalacija mora biti izvedena, postavljena i održavana tako da se spriječi svaka mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja. O gromobranskim instalacijama svih građevina mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijska knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 38.

Pregled gromobranskih instalacija tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka;
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju;
- u redovitim periodičkim razmacima, ovisno o vrsti građevine ili njenog građevinskog dijela u skladu s Tehničkim propisima za sustave zaštite od djelovanja munje na građevinama.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem, a iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci na njoj eventualno potrebni.

3. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

a) Općenito

Članak 39.

Ostale mjere zaštite od požara uređuju se Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara prilagođene potrebama protupožarne zaštite u Arhivu.

b) Dodatne mjere zaštite od požara

Članak 40.

Pri izvođenju radova u spremištima i njihovoj blizini, čišćenju i održavanju spremišta i opreme u njima, ne smiju se koristiti sredstva i postupci koji mogu biti štetni za arhivsko gradivo (upotreba otvorenog plamena, korištenje agresivnih kemijskih sredstava i zapaljivih tvari, stvaranje prašine i vibracije, pretjerano vlaženje), ako gradivo nije prethodno premješteno namjesto sigurno od posljedica primjene tih sredstava i postupaka

Članak 41.

Radne prostorije:

- telefon, spojen izravno na gradsku telefonsku mrežu, mora se održavati u ispravnom stanju;
- kod telefonskih aparata mora biti jasno vidljiv broj vatrogasne službe, hitne pomoći, radi eventualne dojave požara ili koje druge nesreće;
- propisno izvedena električna kuhala smiju se upotrebljavati samo u prostorijama u kojima ne postoji opasnost za nastajanje požara i ako je u prostoriji prisutna barem jedna osoba;
- u slučaju uporabe električnih peći i zatvorenih električnih kuhala oni moraju biti postavljeni na vatrootporne podloge i udaljeni najmanje 0,5 m od gorivih predmeta, a po završenom radu moraju se isključiti iz uporabe;
- u prostorijama gdje pušenje nije dozvoljeno, treba u vidljivom mjestu postaviti odgovarajuće natpise o zabrani pušenja
- u prostorijama gdje je pušenje dozvoljeno, moraju biti razmještane pepeljare na pristupačnim mjestima
- pepeljare se ne smiju stavljati uz vješalice ili zastore
- goreći opušci, cigarete i šibice moraju se ostavljati u pepeljare, nipošto u koševu i slično;
- prije i poslije rada radne prostorije treba prozračiti, ali ne ostavljati prozore otvorene preko noći;

Članak 42.

Spremišne prostorije:

- zabranjen je ulaz neovlaštenim osobama, osim u prisustvu ravnateljice Arhiva ili druge ovlaštene osobe;
- zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri te držanje i smještaj tvari koje su sklone samozapaljenju;

- rasvjetna tijela moraju biti osigurana zaštitnim staklima, a udaljena od arhivskog gradiva najmanje 0,5 m;
- prozori na spremišnim prostorijama moraju biti ostakljeni, a prizemni i suterenski prozori osigurani metalnim mrežama ili kaptcima, a po završetku rada prozori se moraju zatvarati, a ulazna vrata zaključavati;
- drvena vrata moraju biti obložena metalnim oblogom;
- spremišta moraju biti opremljena metalnim policama, ormarima ili drugim sustavima koji su namijenjeni za odlaganje gradiva i primjereni vrsti i obliku gradiva;
- police, odnosno ormari trebaju biti odmaknuti od zidova tako da se omogući cirkulacija zraka, dovoljno čvrsti i stabilni;
- čitavom širinom ili dužinom spremišta treba biti ostavljen prolaz širine od najmanje 100 cm
- svi prolazi pred spremištem i u spremištu moraju biti slobodni;
- u spremištu se ne smiju nalaziti instalacije, oprema ili druge stvari, osim opreme koja je namijenjena za smještaj i zaštitu gradiva i pripadajućih instalacija
- spremišta trebaju biti opremljena uređajima za mjerenje temperature i relativne vlage

Članak 43.

Laboratorij za restauraciju i fotolaboratorij:

- cjelokupna električna instalacija mora biti izvedena u skladu sa postojećim propisima koji vrijede za ovakvu vrstu prostorija;
- u slučaju da se upotrebljavaju zapaljive tekućine moraju biti montirani digestor ili odgovarajuća pojačana ventilacija;
- pri radu sa zapaljivim tekućinama i fotomaterijalom, bez obzira na količinu, nije dopušteno pušenje i upotreba otvorenog plamena;
- zapaljivim tekućinama i fotomaterijalom smiju rukovati isključivo stručne osobe, koje su upoznate sa načinom rukovanja tim materijalom;
- zapaljive tekućine i fotomaterijal ne smiju se držati u blizini izvora topline;
- zabranjeno je izlivanje koncentriranih kiselina i lakozapaljivih tekućina u kanalizaciju;
- boce s kemikalijama i lakozapaljivim tekućinama moraju biti dobro začepjene, na njima moraju biti propisane etikete s nazivom sadržaja i upozorenje o opasnosti;
- u prostorijama laboratorija smiju se držati količine zapaljivih tekućina koje su dozvoljene odgovarajućim naredbama i propisima;
- veća količina zapaljivih tekućina i fotomaterijala u granicama dozvoljenim spomenutim propisima, moraju se držati izvan prostorija laboratorija u vatrostalnim ormarima na pogodnim mjestima

Članak 44.

Radionica:

- zabranjeno je pušenje;
- zabranjena je upotreba otvorenih grijaćih tijela;
- zabranjeno je držanje većih količina lakozapaljivih tekućina

II. USTROJSTVO I NAČIN OBAVLJANJA POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 45.

Državni arhiv u Splitu sukladno čl. 20. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" br. 92/10.), mora imati imenovanu odgovornu osobu zaduženu za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara.

III. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 46.

Broj potrebnih radnika za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenja stanja zaštite od požara utvrđuje ravnateljica, prema planu zaštite od požara, odnosno prema ispunjenju obveza u svezi sa zaštitom od požara.

IV. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

a) Ravnateljica arhiva

Članak 47.

Ravnateljica Arhiva obavlja sljedeće poslove:

- donosi Pravilnik zaštite od požara;
- kontrolira djelatnike glede primjene mjera zaštite od požara neposredno ili putem odgovorne osobe;
- postavlja odgovornu osobu
- pokreće stegovni postupak za povredu radne obveze protiv djelatnika koji je učinio povredu radne obveze u vezi zaštitom od požara
- obavlja i druge poslove iz područja zaštite od požara

b) Obveze osobe odgovorne za provođenje preventivnih mjera zaštite od požara

Članak 48.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara.

U cilju unapređenja zaštite od požara odgovorna osoba savjetuje ravnateljicu glede potrebitih financijskih ulaganja radi provedbe mjera zaštite od požara propisanih zakonom.

Poslove odgovorne osobe za zaštitu od požara može obavljati osoba koja ima srednju spremu tehnološkog smjera i položen stručni ispit iz područja zaštite od požara te tri godine radnog iskustva na oslovima zaštite od požara.

Članak 49.

Odgovorna osoba zadužena za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara dužna je:

- brinuti o rokovima za ispitivanje opreme za gašenje požara te električne instalacije;
- brinuti o provođenju mjera zaštite od požara naloženih rješenjem nadležnog državnog tijela te mjera utvrđenih odredbama ovoga Pravilnika;
- surađivati s tijelom državne uprave nadležnim za poslove zaštite od požara u vrijeme pregleda radnih prostora;
- podnositi stručne prijedloge na unapređivanju mjera zaštite od požara;
- izrađivati pojedine upute za siguran rad sa stajališta zaštite od požara;
- brinuti se o osposobljenosti radnika iz područja zaštite od požara;
- predlagati nabavu potrebne vatrogasne opreme i sredstva za gašenje požara;
- voditi evidenciju o obavljenim pregledima opreme za gašenje požara kao i druge evidencije iz područja zaštite od požara;
- pismeno izvijestiti ravnateljicu o eventualno utvrđenim nedostacima s prijedlogom za poduzimanje daljnjih mjera;
- osiguravati primjenu propisa o zaštiti od požara kod održavanja i rekonstrukcije prostorija, uređaja i instalacija;
- sudjelovati u izradi akata iz područja zaštite od požara.

Prilikom obavljanja nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i napucima, odgovorna osoba za zaštitu od požara ima pravo:

- udaljiti radnika i druge osobe iz radnih prostora, ako svojim postupkom neposredno ugrožava sigurnost imovine (unosí otvorenu vatru u požarno ili

- eksplozivno ugrožen prostor, obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole ili dodatnih mjera sigurnosti i sl.) te o tome izvijestiti ravnateljicu;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost imovine ili životi i zdravlje ljudi;
 - obaviti provjeru znanja radnika glede rukovanja s aparatima i opremom za gašenje požara, a onog koje pokaže nepoznavanje uputi na dodatnu obuku;
 - utvrđeno neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara prijaviti ravnateljici Arhiva

c) Obveze djelatnika u provedbi mjera zaštite od požara

Članak 50.

Dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozije su:

- raditi i ponašati se tako da ne izazovu požar;
- upozoravati na opasnost od požara do kojega bi moglo doći zbog nedostataka na građevinama, radnoj opremi, instalacijama i sl.;
- može bitne kvarove na uređajima i instalacijama kojima se služe tijekom rada, prijaviti ravnateljici Arhiva;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti nadležnom voditelju;
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju s opasnim tvarima (zapaljive, korozivne, eksplozivne, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje, prosipanje po radnim površinama;
- brinuti se da pristup radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstava za gašenje požara i otklonile posljedice;
- neposredno sudjelovati u gašenju požara;
- obavljati druge poslove i ispunjavati obveze utvrđene propisima, planovima i općim aktima.

Članak 51.

Lakše povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i sprječavanju širenje požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;

- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveza u vezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija ili je nastala manja materijalna šteta;
- neprijavlivanje odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- nemarno ili nesavjesno ponašanje prema opremi i sredstvima za gašenje požara;
- odbijanje rada duže od radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtijeva,
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara ili eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara.

Članak 52.

Teže povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozije su:

- nesudjelovanje u gašenju požara i spriječavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život radnika i posljedice za imovinu;
- nemarno i nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše posljedice po radnika ili imovinu;
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu;
- neopravdano odbijanje izvršavanja pojedine odluke, instrukcije i napatka iz zaštite od požara koje su donijeli ili naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara ili eksplozije s lakšim posljedicama po život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu;
- neprijavlivanje odgovornoj osobi za zaštitu od požara pojavu koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedice za imovinu;
- nepoštivanje propisa i pravila zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedice za imovinu;
- odbijanje rada dužeg od radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje radnika ili posljedica za imovinu.

Članak 53.

Osobito teške povrede radne obveze iz područja zaštite od požara i eksplozija su:

- neprisustvovanje teoretskoj i praktičnoj obuci iz zaštite od požara i gašenje požara, te spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom te vježbama evakuacije i spašavanja;
- nesudjelovanje u gašenju požara i sprječavanju nastanka širenja požara ako su njime nastale veće materijalne štete, odnosno ako su uzrokovane lakše ili teže posljedice po zdravlje i život radnika i/ili imovinu;
- rad na mjestima s povećanim opasnostima od požara s otvorenim plamenom, iskrećim alatom i sl. bez pisane dozvole za rad izdane od strane osobe zadužene za poslove zaštite od požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do lakše ili teže posljedice po radnika i/ili imovinu;
- rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša ili teža posljedica za život ili zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neopravdano odbijanje izvršavanja pojedine odluke, instrukcije i naputka iz zaštite od požara koje su donijeli i naložili voditelj ili odgovorna osoba za zaštitu od požara, a zbog čega je došlo do požara i/ili eksplozije s lakšim ili težim posljedicama po život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- neprijavljivanje osobi zaduženoj za obavljanje poslova zaštite od požara situaciju koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša ili teža posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu,
- nepoštivanje propisa i pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara, ako je time učinjena štetna posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- odbijanje rada dužeg od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara, ako je time nastala štetna posljedica za život i zdravlje radnika i/ili imovinu;
- oštećenje, zaklanjanje ili uklanjanje znakova sigurnosti;
- pušenje na mjestima gdje postoji povećana opasnost od nastanka požara i eksplozije.

V. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLAŠTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 54.

Ravnateljica Arhiva je ovlaštena i odgovorna za organiziranje zaštite od požara prema važećim propisima, planovima i aktima iz područja zaštite od požara.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara je ovlaštena i odgovorna za provedbu zaštite od požara u potpunosti prema ovom Pravilniku.

VI. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 55.

Unutarnju kontrolu provedbe mjera zaštite od požara obavlja ravnateljica Arhiva ili osoba koju ona opunomoći.

Unutarnja kontrola provodi se:

- neposrednim izvidom provođenja mjera zaštite od požara;
- davanjem potrebnih uputa i naloga;
- pribavljanjem pisanih izvješća.

Ravnateljica Arhiva ili osoba koja provodi unutarnju kontrolu, dužna je surađivati s inspektorom zaštite od požara.

Članak 56.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara je osnovni organizator i nositelj cjelokupnih poslova iz područja zaštite od požara i tehnoloških eksplozija u prostorijama Arhiva, te na svim radnim mjestima.

Članak 57.

Odgovorna osoba pri obavljanju kontrole i nadzora nad provedbom mjera zaštite od požara i eksplozija neposredno priopćava rezultate ravnateljici i unosi ih u redovna izvješća.

Odgovorna osoba surađuje s drugim pravnim osobama, znanstvenim institucijama, profesionalnom vatrogasnom postrojbom MUP-a i nadležnom inspekcijom zaštite od požara radi smanjenja opasnosti od požara.

Članak 58.

Kada odgovorna osoba utvrdi da pojedini objekt ne zadovoljava sigurnosne uvjete za daljnji rad, dužna je o tome pismeno izvijestiti ravnateljicu Arhiva.

VII. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA, ODNOSNO PRIJE OBAVLJANJA ODREĐENIH POSLOVA I RADNJI OD STRANE DRUGIH OSOBA TE VOĐENJA EVIDENCIJE

Članak 59.

Ravnateljica ili odgovorna osoba za zaštitu od požara dužna je sve radnike prigodom stupanja na rad ili kod promjene mjesta rada upoznati s opasnostima od požara i mjerama zaštite od požara na određenom mjestu rada.

Svi djelatnici Arhiva moraju biti upoznati o rasporedu i količini sredstava za gašenje požara te o mjestu na kojemu se nalazi glavna sklopka za isključivanje električne energije.

Članak 60.

Svakog djelatnika koji prvi put dolazi na radno mjesto odgovorna osoba dužna je upoznati s opasnostima glede nastanka požara na tom radnom mjestu i njegovoj okolini te poduzimanju mjera zaštite da ne nastane požar.

Nakon završenog upoznavanja djelatnika izdaje mu se pisani naputak o opasnostima i mjerama zaštite od požara kojih se mora pridržavati tijekom rada.

Nakon upoznavanja i predaje pisanih naputaka, djelatnik potpisuje izjavu da je upoznat sa opasnostima i mjerama koje mora poduzimati na tom radnom mjestu da ne nastane požar.

Članak 61.

Svaki radnik dužan je svladati propisane obrazovne sadržaje iz područja zaštite od požara.

Osposobljavanje se provodi sukladno odredbama Pravilnika o programu i načinu provedbe osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom ("N.N." br. 61/94.).

VIII. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE PRIRUČNOM OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POČETNIH POŽARA, PERIODIČNE PROVJERE ZNANJA I VOĐENJA EVIDENCIJE O TOME

Članak 62.

U svrhu efikasnije zaštite ljudi i imovine ugroženih požarom, radnici su dužni osposobiti se za rukovanje uređajima, opremom i sredstvima namijenjenim za gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine i to sukladno Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (NN br. 61/94)

Članak 63.

O izvršenom osposobljavanju radnika odgovorna osoba za zaštitu od požara vodi evidenciju.

IX. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA

Članak 64.

Svu opremu za gašenje požara ravnateljica Arhiva dužna je držati u ispravnom stanju.

Članak 65.

Dužnost osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara je da vodi skrb o redovitoj kontroli i ispravnosti opreme te da vodi potrebnu evidenciju.

Članak 66.

U objektima Državnog arhiva postavljena je i izvedena slijedeća vatrogasna oprema i sustavi za sprječavanje nastanka, širenja i gašenja požara::

- Ručni vatrogasni aparati (broj, vrsta i raspored vatrogasnih aparata po prostorijama daje se u Prilogu br. 1, koji je sastavni dio ovog Pravilnika);
- Protupanična rasvjeta
- Tipkalo za daljinsko isključenje napajanja
- Hidrantska mreža (unutarnja hidrantska mreža)
- Sustav vatrodojave
- Sustav za zaštitu od munje

Vatrogasni aparati

Članak 67.

Održavanje ručnih vatrogasnih aparata obuhvaća redovni pregled i periodički servis od strane ovlaštenih pravnih osoba, a sukladno Pravilniku o vatrogasnim aparatima ("N.N." 101/11 i 74/13).

Periodični pregled vatrogasnih aparata obavljaju serviseri kojima je Ministarstvo unutarnjih poslova izdalo ovlaštenje za obavljanje periodičnih pregleda vatrogasnih aparata.

Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom godišnje.

S ovlaštenom pravnom osobom – serviserom za periodični servis vatrogasnih aparata obavezno se sklapa ugovor ili izdaje narudžbenica.

Članak 68.

Redovni pregled ručnih i prijevoznih vatrogasnih aparata obavlja odgovorna osoba za zaštitu od požara i to:

- najmanje jednom u tri mjeseca

Redovnim pregledom utvrđuje se:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata;
- opće stanje vatrogasnog aparata;
- kompletnost vatrogasnog aparata;
- stanje plombe zatvarača odnosno ventila vatrogasnog aparata;
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 69.

U slučaju uočenih nedostataka ili neispravnosti vatrogasnih aparata, osobe koje obavljaju redovni pregled obvezne su odmah isti zamijeniti sa ispravnim servisiranim, te nedostatak ukloniti putem stručne osobe ovlaštenog servisa.

Članak 70.

O obavljenom redovnom pregledu vatrogasnih aparata vodi se evidencija na obrascu Priloga 3., koji je sastavni dio ovog Pravilnika te se kopija obrasca svaka tri mjeseca treba dostaviti radniku zaduženom za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara, koji vodi evidenciju o istom.

Članak 71.

Radnik zadužen za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara odgovoran je da vatrogasni aparati budu servisirani i označeni odgovarajućim naljepnicama na način kako je to predviđeno Pravilnikom o vatrogasnim aparatima.

Članak 72.

Periodični servis ručnih vatrogasnih aparata obavlja se najmanje jednom godišnje, a ovisno o uvjetima smještaja i češće te nakon svakog aktiviranja ili uočenog nedostatka na vatrogasnom aparatu.

Članak 73.

Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja ovlaštena tvrtka koja je registrirana za te poslove i ima ovlaštenje od Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje periodičkih servisa vatrogasnih aparata.

Članak 74.

O izvršenim periodičnim servisima vatrogasnih aparata vodi se evidencija. Evidenciju vodi radnik zadužen za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara.

Sustavi za zaštitu od požara

Članak 75.

Hidrantska mreža mora biti propisno izvedena, stalno uključena i redovno održavana. Ispitivanje i održavanje hidrantske mreže instalirane u prostorima Arhiva obavlja ovlaštena pravna osoba koja je registrirana za te poslove od Ministarstva unutarnjih poslova i ima ovlaštenje.

Ispitivanje ispravnosti sustava za gašenje i dojavu požara obavlja se prema Zakonu o zaštiti od požara, Pravilniku o uvjetima za obavljanje ispitivanja stabilnih sustava za dojavu i gašenje požara.

S ovlaštenom pravnom osobom se obavezno zaključuje ugovor ili izdaje narudžbenica o održavanju i ispitivanju.

Članak 76.

Za vrijeme ispitivanja ispravnosti sustava za gašenje i dojavu požara vodi se zapisnik kao i o periodičkom ispitivanju funkcionalnosti protupožarnog sustava u koji se unose sve radnje koje su obavljene tijekom ispitivanja. U zapisniku se obavezno daje zaključak i prosudba o funkcionalno-tehničkoj ispravnosti sustava, a ako je sustav u ispravnom stanju izdaje se Uvjerenje.

Djelatnik zadužen za obavljanje preventivnih poslova zaštite od požara o obavljenim ispitivanjima vodi evidenciju.

Ispitivanje ispravnosti sustava za gašenje i dojavu požara obavlja se prema rokovima utvrđenim Zakonom o zaštiti od požara.

Članak 77.

Zapisnik o ispitivanju potpisuju ispitivači ovlaštene organizacije koja je registrirana i ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova za obavljanje takve djelatnosti.

Članak 78.

Odgovorna osoba za zaštitu od požara nakon obavljenog ispitivanja i uvida u dokumentaciju potpisuje zapisnik o ispitivanju ispravnosti i funkcionalnosti sustava.

X. SLUŽBE I OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU UREĐAJA I INSTALACIJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR ILI EKSPLOZIJU

Članak 79.

Ravnateljica Arhiva dužna je redovno pratiti stanje uređaja i instalacija čija neispravnost može prouzročiti požar ili eksploziju.

U slučaju uočenih nepravilnosti radnik iz stavka 1. ovoga članka dužna je obustaviti rad do otklanjanja neispravnosti, te zatražiti pomoć od stručni službi i ovlaštenog servisa.

XI. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA ILI TEHNOLOŠKE EKSPLOZIJE

Članak 80.

Na svim ulazima u ugroženi prostor moraju se postaviti oznake, kojima se upozorava na opasnost i kojima se zabranjuje pušenje, unošenje zapaljivih tvari ili rad koji bi mogao izazvati požar ili eksploziju.

Članak 81.

Zabranjen je ulazak u sve prostore Arhiva, osobama koje su pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Članak 82.

U prostoru Arhiva na vidljivom mjestu u blizini ulaza moraju biti istaknute upute za slučaj nastanka požara i plan evakuacije s označenim:

- izlaznim putovima;
- mjestima na kojima su smješteni vatrogasni aparati;
- mjestom na kojem je smještena glavna sklopka za napajanje električnom energijom;
- instalacijama i prostorijama povećanog rizika za nastanak požara.

Svi izlazni putovi i vrata na izlaznim putovima moraju biti označeni odgovarajućim oznakama. Upute iz stavka 1. ovoga članka moraju biti napisane na hrvatskom jeziku.

XII. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

Članak 83.

Obzirom na obvezu osposobljavanja svih radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, koja proizlazi iz odredbi Pravilnika o programu i načinu provedbe osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom ("N.N." br. 61/94.), svi radnici imaju obvezu motrenja i dojavljivanja početnih požara i događaja koji potencijalno mogu uzrokovati požar.

Članak 84.

Svaki radnik koji primijeti da je buknuo požar na objektu ili u neposrednoj blizini objekta ili objekata, ili primijeti takvo stanje koje bi moglo izazvati požar, dužan je bez odgode i bez obzira na veličinu požara odmah telefonom ili na bilo koji drugi način o tome obavijestiti profesionalnu vatrogasnu postrojbu na broj telefona 193 ili ŽC na broj telefona 112.

Članak 85.

Prilikom dojave požara telefonom moraju se dati slijedeći minimalni podaci:

- ime i prezime dojavljivača;
- mjesto nastanka požara i najbliži pristup vatrogasnim vozilima;

- priroda događaja ili veličina požara;
- koje su mjere poduzete u svezi gašenja;
- da li ima ugroženih ili ozlijeđenih osoba u prostoru ugroženom požarom.

Članak 86.

Uzbunjivanje zatečenog ljudstva na građevinama i vanjskom prostoru na kojem Arhiv obavlja djelatnost, a u svrhu organizacije neposrednog gašenja požara te evakuacije ljudstva usmenim putem ili pomoću priručnih sredstava (npr. plinska sirena).

XIII. MJERE ZABRANE I OGRANIČENJA IZ ZAŠTITE OD POŽARA TE PROSTORIJE I PROSTORI NA KOJE SE ONE ODNOSE

Članak 87.

Zabranjeno je paliti vatru.

Članak 88.

Radi sprječavanja nastanka požara u radnim prostorima zabranjeno je:

- upotrebljavati grijalice s otvorenim plamenom za dodatno zagrijavanje prostora;
- pušiti;
- ostavljati papir u blizini grijaćih tijela;
- unositi u prostore Arhiva predmete koji ometaju normalno kretanje i smanjuju površinu puta izlaska iz radnih prostorija;
- čistiti podove ili druge predmete sa lakozapaljivim tekućinama, nego samo s prikladnim nezapaljivim preparatima, te ugrijavanje maziva za podove i drugih lakozapaljivih tvari na električnim sklopkama;
- unositi u prostore Arhiva lakozapaljive tekućine;
- svrhu zagrijavanja prostorija upotrebljavati električne peći sa otvorenim spiralama bez propisane zaštite, te butanske grijalice;
- uporaba električnih kuhala sa otvorenim spiralama
- na jedan zidni utikač ukopčavati više rasvjetnih tijela ili aparata;

Članak 89.

Nakon završenog rada u radnim i pomoćnim prostorijama, osoba koja zadnja iz njih izlazi mora provoditi sljedeće mjere zaštite od požara:

- otpadni papir i smeće odnijeti iz prostorije na određeno mjesto;
- isključiti električnu struju u prostorijama i to za osvjetljenje, na priključku električnih trošila, kao što su računala, osim posebno označenih stalno uključenih trošila;

- zatvoriti ulazna vrata ili vrata na hodniku.

XIV. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 90.

Svaki radnik koji primijeti neposrednu opasnost za nastanak požara ili primijeti požar, dužan je odmah otkloniti opasnost, odnosno ugасiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili druge osobe.

Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike, profesionalnu vatrogasnu postrojbu na br. tel. 193 ili ŽC na br. tel. 112.

Članak 91.

U slučaju nastanka požara unutar prostora koje Arhiv koristi svaki radnik mora postupiti po usvojenim uputama za postupanje u izvanrednim slučajevima.

Članak 92.

Prije napuštanja radnih prostorija i početka gašenja požara svaki radnik na svom radnom mjestu mora:

- pravodobno procijeniti pravac i brzinu širenja požara;
- isključiti električnu struju;
- organizirano izvesti sve osobe iz prostora ugroženog požarom;
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora;
- izvesti na slobodan prostor sva motorna vozila.

Članak 93.

Odgovorna smjenska osoba u čijem je djelokrugu rada nastao požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti glede uporabe opreme i sredstava za gašenje požara, organizacije gašenja požara, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i slično, te preuzima vođenje akcije gašenja do dolaska profesionalne vatrogasne postrojbe.

Članak 94.

Odgovorni radnik za zaštitu od požara čim sazna za požar, utvrđuje koje se sve mjere moraju poduzeti kod upotrebe sredstava i opreme za gašenje požara, organizacije gašenja, evakuacije i spašavanja, traženja pomoći u slučaju ozlijeđenih osoba i sl. Također preuzima vođenje akcije gašenja požara do dolaska vatrogasne postrojbe.

Kao voditelj akcije gašenja požara dužan je osigurati da se na mjesto požara donesu raspoloživi i odgovarajući aparati za gašenje, te druga oprema koja se može koristiti za gašenje požara.

Prilikom akcije gašenja požara na mjestu požara smije se nalaziti samo potreban broj radnika.

Radi smanjenja šteta mora se voditi briga da se izbjegne nepotrebno polijevanje vode po predmetima i inventaru, te se uklone materijali koji bi mogli biti oštećeni od širenja požara.

Članak 95.

Svi radnici koji se zateknu u neposrednoj blizini požara dužni su na poziv odgovorne osobe za vrijeme gašenja požara pristupiti gašenju požara i spašavanju ljudi i imovine ugrožene požarom.

Članak 96.

Nakon završetka akcije gašenja požara zatečena odgovorna osoba, u suradnji s voditeljem akcije gašenja profesionalne vatrogasne postrojbe dužna je:

- na mjestu požara osigurati dežurstvo u potrebnom vremenskom trajanju radi sprečavanja ponovne pojave požara;
- osigurati dežurstvo na mjestu požara do dana, ako je požar ugašen tijekom noći;
- dežurnom tijekom dežurstva osigurati potrebnu vatrogasnu opremu i sredstva za gašenje požara.

Članak 97.

Upotrijebljenu opremu i sredstva za gašenje požara potrebno je žurno servisirati, te dovesti u ispravno stanje i postaviti na za to određena mjesta.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 98.

Odredbe ovog pravilnika odnose se na prostore koje koristi Arhiv.

Članak 99.

U slučaju nesuglasja u provedbi ovog Pravilnika pravo tumačenja ima ravnateljica Arhiva.

Članak 100.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Članak 101.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave na oglasnoj ploči Arhiva.

Pravilnik je objavljen na oglasnoj ploči dana _____, a stupio je snagu dana _____2021. godine.

Ravnateljica

PRILOZI

PRILOG I - EVIDENCIJSKI KARTON O OSPOSOBLJAVANJU RADNIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, GAŠENJE POŽARA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM;

PRILOG II - RASPORED VATROGASNIH APARATA;

PRILOG III - EVIDENCIJA O REDOVNOM PREGLEDU VATROGASNIH APARATA;

PRILOG IV - UPISNIK ISPITIVANJA FUNKCIONALNOSTI SUSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA

**PRILOG I- EVIDENCIJSKI KARTON O OSPOSOBLJAVANJU RADNIKA ZA PROVEDBU
PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, GAŠENJE POŽARA I SPAŠAVANJE
LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM**

(Naziv organizacije – poslodavca)

(Sedište)

Evidencijski
broj: _____ / _____

**EVIDENCIJSKI KARTON (EK-ZOP)
O OSPOSOBLJAVANJU RADNIKA ZA PROVEDBU PREVENTIVNIH MJERA ZAŠTITE OD
POŽARA, GAŠENJE POŽARA I SPAŠAVANJE LJUDI I IMOVINE UGROŽENIH POŽAROM**

Ime i prezime radnika:	
Datum i mjesto rođenja:	
Državljanstvo:	
Stručna sprema:	
Radno mjesto na koje je radnik raspoređen:	
Datum zasnivanja radnog odnosa:	
Naznaka sadržaja po kome je obavljeno osposobljavanje radnika i izvedena obuka:	
Sukladno Pravilniku o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom (N.N. 61/94)	

Podaci o osposobljavanju radnika za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom:			
Datum provedenog osposobljavanja	Ocjenjivanje osposobljenosti izvršio je:		
	Ovlaštena tvrtka:	Ime i prezime ovlaštenog radnika:	Potpis

PRILOG III- EVIDENCIJA O REDOVNOM PREGLEDU RUČNIH I PRIJEVOZNIH VATROGASNIH APARATA

Prostorija (prostor)	Tip aparata	Tvornički broj	Serijski broj s evidencijske naljepnice	Datum periodičkog servisa	Naziv servisera koji je servisirao aparat	Datum redovnog pregleda	Uočljivost i dostupnost aparata	Uočeni nedostaci	Postupci otklanjanja

Voditelj upisnika

(dan,mjesec i godina)
